

Motto:

Jedině příroda dělá velké věci zdarma.

René Descartes

Informace z OÚ

- V sobotu 30. 5. 2009 a v neděli 31. 5. 2009, budou již tradičně na říteckých "Ladech" umístěny pouťové atrakce. Ve dvoře restaurace "Panský Dvůr" bude v sobotu od čtrnácti do sedmnácti hodin vyhrávat k tanci i k poslechu hudební skupina pana Maříka. Všichni občané jsou srdečně zváni.

- V úterý 12.5.2009, proběhlo v řítecké mateřské školce vítání nových občánků. Byly to tyto děti.

1. Laura Kalátová	2. Sophie René Stuck
3. Vojtěch Vašina	4. Tadeáš Lohnický
5. Kateřina Šimšová	6. Klára Mlčochová
7. Kryštof Smíšek	8. Daniel Vršecký
9. Nela Čerovská	10. Karolína Kopecká
11. Šimon Gašparík	12. Ondřej Kálal
13. Tereza Stanjurová	14. Veronika Machková
15. Samuel Teichman	16. Kryštof Tománek
17. Melanie Ria Stuck	18. Sára Judlová

Zastupitelstvo obce Řitka přeje těmto osmnácti novým občánkům, aby jejich životy prožité v naší obci, byly naplněny láskou, štěstím a spokojeností.

Dvořák Ant. - místostarosta

Rybářské závody.

Sdružení rybářů Řitka pořádá v sobotu 6. 6. 2009 opět dětské rybářské závody, pro děti ve věku do patnácti let. Během závodů bude podáváno občerstvení a vítězům budou uděleny hodnotné ceny. Závody budou uspořádány od 8.00 do 12.00 hodin. Zápisné v 7.00 hodin, startovné 20 Kč. Od 11.00 do 12.00 hodin proběhne občerstvení a ve 12.00 hodin slavnostní předání odměn vítězům.

V neděli dne 7. 6. 2009 se budou konat rybářské závody pro dospělé v době od 7.00 do 12.00 hodin. Zápisné v 6.30 hodin, startovné 150 Kč. Po ukončení závodů, možnost chytat dále do 20 hodin, pro děti i dospělé. Těšíme se na hojnou účast dětí i dospělých.

Děkujeme tímto všem obyvatelům obce Řitky za přispění při sběru železného šrotu, jehož výtěžek bude využit ve prospěch dětských závodů.

Petru zdar! Za SRŘ předseda - Václav Vlasák

Sokol Řitka informuje

- 30.května od 20. hodin pořádáme tradiční "Pout'ovou zábavu". Přijďte si jen poslechnout, nebo i zatancovat na písničky skupiny GALAXIS. Vstupné je 100 korun, a výtěžek bude jako vždy, investován do obnovy a zlepšení cvičebního mobiliáře. Připravili jsme pro Vás i tombolu se spoustou skvělých cen.
- 2.května se někteří členové účastnili cyklistického výletu na středočeskou Ameriku. Kde se nachází tento věhlasný, lom jistě dobře víte. My jsme si udělali malou okružní jízdu i po dalších lomech této lokality, a tak jsme během jednoho dne navštívili Ameriku, Kanadu a Mexiko. To jsou samozřejmě názvy bývalých ložisek vápence, hojně využívaných především v 50. letech. Výlet se velmi líbil i proto, že bylo krásné jarní počasí.
- 9.května jsme už téměř tradičně uspořádali vodácký výlet po Sázavě. Třicítka účastníků se vydala vlakem z Pikovic do Týnce nad Sázavou, aby potom stejnou trasu (ale po vodě) absolvovala obráceně. Počasí opět přálo. Všichni se přes nástrahy nízkého stavu vody i jednotlivých jezů přenesli, a po sedmnácté hodině byli zpět v Pikovicích.
- Naše cvičitelka Dáša "Kvaky" pro své svěřence vymýšlí všelijaké soutěže. Jednou z nich je i "Putování za medvědem". Po místním kole 23.dubna, se naši borci zúčastnili krajského kola 2.května v Příbrami.

(vv) – www.sokolritka.cz

Přijďte si k nám pro nové kolo

Kola
Štorek
Řevnice

e-mail: storek@kola-sport.cz
www.kola-sport.cz
tel. 2 5772 13 13
Komenského 92
Řevnice

po-pá 8-18
čt 8-20
so 8-12
ne 14-17 duben - srpen

KOLA
horská
trekingová
silniční
dětská

JÍZDNÍ KOLA

PŘÍSLUŠENSTVÍ
NÁHRADNÍ DÍLY

platební karty

splátkový prodej i bez navýšení

AUTHOR

MERIDA

SPECIALIZED

HARO

RAVO

STAVEBNINY

Jan Mazáč

ŘITKA

V areálu stavebnin:

Veškerý stavební materiál od základů až po komín, včetně sádrokartonového a zatepovacího systému.

Závoz na stavbu.

Pondělí - Pátek: 7 : 16

Sobota 7 : 12

Provádíme stavební práce

Sádrokartony, obklady, dlažby,

zámkové dlažby, terénní úpravy a další.

Internet : www.volny.cz/staveb-ritka

E-mail: staveb-ritka@volny.cz

Tel/fax +420 318 592 198

Mobil: +420 739 308 644

Realitní kancelář

Správa a zprostředkování prodeje nemovitostí

Internet: www.ada-reality.cz

E-mail: info@ada-reality.cz

Mobil: +420 737 287 457

Tel.: + 420 318 590 501

Z historie obce Řitka a jejího okolí.

Novodobé opevnění ve středních Čechách.

Poté co se v roce 1933 v sousedním Německu dostal k moci Adolf Hitler, začalo být československým vládním i vojenským představitelům jasné, že se mladý demokratický a zejména mnohonárodnostní československý stát ocitá v ohrožení. Německý říšský kancléř se dovednou propagandou obracel na početnou německou menšinu obývající pohraniční oblast ČSR a dařilo se mu získávat sympatie a podporu pro nacistickou ideologii. V čs. pohraničí začalo docházet ke konfliktům mezi německými a českými obyvateli, postupem času docházelo k terorizování českých obyvatel a na obzoru se objevila hrozba vojenského konfliktu mezi oběma státy.

Českoslovenští politici na hrozící nebezpečí reagovali jednak diplomatickými smlouvami o vojenské pomoci s Francií, Sovětským svazem, Rumunskem a Jugoslávií, jednak i posilováním vlastní armády a po vzoru spojenecké Francie i budováním stálého opevnění. To mělo umožnit při nevýhodně dlouhých čs. hranicích rozdělit armádní síly na část krycí, pevně usazenou v pevnostních liniích, a na část manévrovací, dělostřelectvo, pěchota a tanky, která byla schopna převzít boj při průlomu pevnostního pásma ve vnitrozemí.

Z těchto důvodů se při koncipování výstavby stálého opevnění ve druhé polovině třicátých let zájem "Ředitelství opevňovacích prací" (ŘOP z této zkratky vzešel název pro opevnění ŘOPÍK) se nesoustředil jen na pohraniční oblasti, ale objevily se požadavky i na výstavbu záchytných vnitrozemských linií. Na těch měl být ustupujícími jednotkami zastaven, nebo alespoň zpomalen postup nepřítele po prolomení postavení na západních hranicích.

Opevňovací program z 9. listopadu 1937 počítal již se třemi takovými liniemi. První měla protínat prostor Čech od severu od Mimoně a u Mělníka navazovat na pražský obranný oblouk. Druhá záchytná linie byla plánována na Českomoravské vrchovině. Oproti dvěma zmíněným plánovaným liniím se budování opevnění ve středních Čechách rozběhlo s velkou intenzitou již v roce 1936.

Zemský vojenský velitel v Praze armádní generál Sergej Vojcechovský totiž považoval za jeden z nejpravděpodobnějších směrů německého útoku trasu Drážďany – Praha. Tento směr měl být neprodleně přehrazen třemi opevňovacími liniemi, na úpatí Krušných hor, podél řek Blažanky a Ohře a konečně v půlobluku ve vzdálenosti asi 30 km od hlavního města. V rámci těchto obranných opatření proběhla v létě 1936 rekognoskace terénu a vytyčení stanovišť. V srpnu pak byla zahájena v širokém obluku od obce Vepřek na Vltavě po obec Nižbor na Berounce výstavba 77 objektů lehkého opevnění vzor 36. Interiér pevnůstek tvořila jediná místnost se dvěma nebo třemi střílnami. Síla čelní stěny byla 60 cm, stropu 50 cm a týlové stěny 30 cm. Objekty byly z větší části zapuštěné do země a stavěly se na svazích přivrácených k předpokládanému postupu nepřítele. To jim sice zaručovalo daleký rozhled a výstřel, ale nikoliv velkou ochranu před nepřátelským dělostřelectvem. Jediné vnitřní vybavení objektů vz. 36 tvořily posuvné oponky pro nouzové uzavření střílen a jednoduché střelecké stoly pro umístění kulometů na běžných polních podstavcích. Na pražské obrané čáře měly být pevnůstky vybaveny výhradně těžkými kulometry, protože veškeré palby mohly být vedeny na

velkou vzdálenost. Řízení palby pomocí polního periskopu umožňoval otvor ve stropní desce. Vstup do objektu byl uzavírán posuvnými silnostěnnými dvířky. "Šestařičítky" byly stavěny většinou v řídkých liniích, kde rozestupy objektů byly 600 - 800 metrů, ale palebné vějíře se zpravidla v předpolí dotýkaly nebo částečně překrývaly.

V roce 1936 byla zadána výstavba necelé tisícovky těchto objektů na nejohroženějších místech a tím byla vytvořena alespoň základní kostra zamýšlené čs. obrany. V okolí Prahy bylo vybudováno ochranné pásmo v délce zhruba 50 km. V roce 1937 mělo být dokončeno opevňování v předpolí Prahy vybudováním linie "šestařičítek" podél Berounky od Nové Huti pod Nižborem po Hlásnou Třebáň a dále přes brdský hřeben k Vltavě. Mezi Berounkou a Vltavou byly zvažovány tři varianty průběhu obrany s napojením na tok Vltavy u Štěchovic, u Slap nebo u Drevníků. Přijata byla varianta Třebáň - Kytín - Nová Ves - Slapy se současným opevněním soutoku Vltavy se Sázavou. Na konci roku 1936 došlo k rekognoskaci terénu a vytyčení stanovišť, ale v lednu následujícího roku se na scéně objevil nový typ lehkého opevňovacího objektu a plánovaná výstavba LO vz. 36 byla zastavena. Oficiálně byl nový typ lehké pevnůstky označen jako LO vzor 37, sloganově se vžil do podvědomí název "Řopík".

Nově navržený objekt, byl obrácen k nepříteli čelní stěnou bez střílen, která byla před ostřelováním chráněna kamennou rovnaninou a zemním násypem. Čelní zeď byla prodloužena do ochranných křídel, která ze strany nepřítele střílny zakrývala a nutila útočníka, aby při umlčování zbraní ve střílnách vstoupil do palebné přehrad. Oproti LO vz. 36 vzrostla také kubatura objektu. Síla čelní stěny se pohybovala dle odolnosti od 65 do 120 cm, stropu od 45 do 100 cm a týlové stěny od 40 do 80 cm. Střílna již nebyla tvarována jen z betonu, ale tvořil ji ocelolitinový rám, jehož součástí byly dva čepy pro uchycení speciální pevnostní lafety, která podstatně zvyšovala přesnost střelby na větší vzdálenost. Lafeta navíc umožňovala nepřímé zaměřování, pomocí něhož bylo možno vést palby i za tmy, nebo při umělém zamlžení bojiště. Tento systém spočíval v tom, že za dobré viditelnosti byla zbraň ve střílně zastřílena na vztažné body v předpolí, které byly zaneseny na mapku tvořící součást lafety. V noci tak mohla být zahájena palba do ohroženého prostoru dle pokynů hlídek střežících prostor mezi pevnůstkami. U nového objektu byl vyřešen systém výměny zkaženého vzduchu ručním ventilátorem a možnost pozorování předpolí a okolního terénu speciálními periskopy. Objekt byl rozdělen zapuštěnou vstupní chodbičkou na dvě střelecké místnosti, propojené úzkou chodbičkou s ventilátorem a střílnou na obranu obojích vstupních dveří (mřížových a silnostěnných). Palbou kulometů měl být protivník zadržován ve vzdálenosti řádově stovek metrů od objektu. V případě proniknutí nepřátelské pěchoty přes linii překážek nebo pro případ působení záškodníků z týlu byla pevnůstka pro blízkou ochranu vybavena skluzem pro vypouštění ručních granátů, který byl zabudován do týlové stěny vedle vchodu. Víko skluzu, opatřené jednoduchou pojistkou, bylo schopno udržet tlak i v případě exploze granátu přímo ve skluzu. Pro zajištění výbuchu nárazových granátů, byla pod ústím skluzu vydlážděna z kamenů nebo vybetonována tak zvaná roznětová deska. Pevnůstka byla vyzbrojena dvěma kulomety a osádka tvořilo sedm mužů. Nasáváním vnějšího vzduchu ventilátorem vznikl uvnitř objektu přetlak, který výdušnými otvory samočinně vytlačoval zplodiny střelby hromadící se za plechovými lapači nad lafetami zbraní. Čerstvý vzduch byl nasáván z prostoru vstupní chodbičky za mřížovými dveřmi. Mřížka sání byla svým umístěním chráněna jak proti po-

střelování, tak proti vniknutí vody v případě zatopení předsíňky. Ventilátor umístěný v prostoru střílny na ochranu vchodu, byl poháněn ručně klikou a zajišťoval výměnu vzduchu o objemu 800 m³/hod. při přetlaku vodního sloupce 7 mm. Určená obsluha musela zahájit větrání již při prvních kulometných dávkách, protože jinak množství CO² v objektu rychle překročilo povolenou koncentraci. Zařízení nebylo vybaveno žádnými filtry a v případě plynového útoku, vedla osádka další boj v plynových maskách.

Většina pevnůstek na Pražské čáře byla stavěna na soukromích pozemcích, které bylo nutno nejprve vykoupit. České obyvatelstvo se v tomto směru projevovalo vlastenecky a pozemky postupovalo vojenské správě převážně zadarmo nebo za symbolickou cenu. Problémy nastaly při pozdějším vykupování pozemků pro výstavbu překážek. Neboť ty svým průběhem narušovaly zemědělsky využívanou půdu. V případě nutnosti mohlo vojsko potřebné pozemky i vyvlastnit. Vykupované pozemky nebyly z důvodů utajení zanášeny do katastrálních map, což vede v současnosti k majetkoprávním nejasnostem mezi vojenskou správou a majiteli příslušných pozemků.

Velká hustota osídlení středních Čech způsobila, že pevnostní linie byla často vedena přímo obcemi, které ostatně mohly být po jistých úpravách považovány za hodnotnou část opevnění. Ve většině osad se plánovalo přehrazení komunikací barikádami a improvizované úpravy civilních budov, ze kterých mohla být vedena účinná palba k podpoře linie LO. V obci Sázená došlo dokonce k zabudování dvou pevnůstek do budovy barokního mlýna a obecní váhy. Na druhé straně ovšem některé z domků zasahovaly do palebných vějířů projektovaných linií a v mobilizačních pokynech, byly tyto objekty označeny strohou poznámkou - "v případě nutnosti strhnout".

K prohlídce úseků s vytyčenými stanovišti pevnůstek byli přizváni zástupci několika státně spolehlivých stavebních firem. Smlouva o provedení stavby, byla potom zpravidla uzavřena se stavitelem, který předložil nejvýhodnější kalkulaci. Ne vždy se však nejlevnější firma projevila jako nejkvalitnější a v případě, že tempo výstavby nezaručovalo dokončení úseku v zadaném termínu, byla část objektu firmě odebrána a jejich provedení svěřeno jinému podnikateli, s jehož prací již měla vojenská správa dobré zkušenosti. Speciální cement, armovací železo a typizované části (rámy střílen, trubky a ochranné mřížky ventilace, periskopové roury, granátové skluzy, ocelové střílny a ocelové dveře s rámy) dodávala přímo vojenská správa.

Před zahájením výstavby bylo často nutné zpevnit stávající či přímo zřídit nové přístupové komunikace. Kvalitu práce kontroloval na místě styčný důstojník. Jak materiál, tak stanoviště byly pod stálým dozorem strážního oddílu a v širokém okolí stavby platil zákaz fotografování a zákaz vstupu.

Stavba byla zahájena výkopem pro objekt, který se prováděl na zámraznou hloubku, někdy až na skalní podloží. Prováděcí firma měla zpravidla rozpracováno několik pevnůstek najednou. Na dně výkopu byla položena vrstva šterkopísku, na kterém byla vybetonována několik centimetrů silná podkladová deska. Po vyarmování a postavení bednění potom probíhala vlastní betonáž objektu nepřetržitě, aby nebyla narušena odolnost betonu "pracovní spárou". Oboustranný objekt normální odolnosti dokázali dělníci zaběhnuté firmy vybetonovat zhruba za 18 hodin. Z každého staveniště byly odebírány vzorky betonu, které byly odesílány na zkoušky pevnosti a tlaku do Výzkumného ústavu stavebních hmot při ČVUT v Praze. Po čtrnácti dnech zrání betonu,

bylo provedeno odšalování vnější části pevnůstky, vnitřní bednění o síle 3 cm bylo opatřeno konzervačním nátěrem a ponecháno v objektu. Sloužilo poté jako tepelný izolant a poskytovalo osádce ochranu před úlomky betonu v případě zásahu objektu dělostřeleckým granátem. Současně také umožňovalo osádce připevnit na stěny interiéru části výbavy objektu, či výstroje osádky. Po provedení vnějších cementových omítek, byla nasucho vyskládána u čelní zdi kamenná rovnanina, v jejíchž spárách se měla částečně tříštit tlaková vlna při dělostřeleckém zásahu. Nakonec byl přes rovnaninu proveden zemní násyp, který byl zadrnován, případně oset travou. Podobně byla zatravněna po předchozím dvojím zaizolování i stropní deska pevnůstky.

Během stavby byla firma vyplácena pouze zálohově, konečné vyúčtování proběhlo až po kolaudaci úseku. Zástupci vojenské správy vyžadovali odvedení perfektní práce, v kolaudačních protokolech se můžete dočíst i o takových maličkostech, jakými bylo například nanesení maskovací barvy v příliš silné vrstvě s následným odlupováním. Zjištěné závady byla nucena prováděcí firma urychleně odstranit. Po stavebním dokončení jednotlivých úseků a jejich kolaudaci, byl zrušen Vojenský stavební dozor, objekty byly uzamčeny a předány vojenské správě. Tyto stavby nebyly později k obraně našeho státu použity a jejich dokonalost nakonec překonala pouhá zrada. Naši okupanti však měli s těchto staveb strach i po úplném obsazení naší země. Stovky kilometrů linií vnitrozemského opevnění ztratily svůj obranný smysl, nadále však důmyslně přehrazovaly prostor České kotliny a uzavíraly většinu strategicky důležitých komunikací. V případě, že by čeští povstalci obsadili jen část opevnění, mohl nastat v přesunech vojenských jednotek či vojenského materiálu kolaps. Toto nebezpečí se Němci rozhodli eliminovat tím, že již pouhé tři měsíce po zřízení protektorátu přikročili k likvidaci veškerého meziválečného opevnění na jeho území. Taktické rozmístění a odolnost pevnůstek si muselo získat u německého velení opravdu respekt, protože likvidace pevnostních pásem představovala obrovskou operaci, která se nakonec protáhla na řadu válečných let. Podle pozdějšího shrnutí likvidačních prací se okupanti pustili do odstřelování 2 170 lehkých objektů na území protektorátu. Takto byla zničena i linie opevnění probíhající v blízkosti naší obce (Zadní Třebáň, brdský hřeben, Stříbrná Lhota, Malá Sv. Hora, Nová Ves pod Pleší), ačkoli existuje poměrně přesná mapa rozmístění těchto objektů, tato místa se v dnešní době dají jen velice těžce dohledat

Po přečtení tohoto článku vyvstane znovu v našich myslích již mnohokrát historii diskutovaná otázka. Měli jsme se tenkrát proti agresorovi bránit? Někteří dnešní znalci na toto téma říkají, vystoupit proti nepříteli, by určitě povzneslo naši národní hrdost, bránily se i jiné státy a národy, byly poraženy a připojeny k říši, válku přežily a bylo s nimi jednáno jako s poraženými. Naopak dobrovolné oddání se nepříteli, vyvolalo v lidech apatii a ztrátu národní hrdosti, objevilo se udavačství a oddaná spolupráce s Němci a díky těmto aktivitám, a zejména při heidrichiádě, zahynulo mnoho Čechů a tyto oběti se nechají srovnávat s oběťmi, které by padly, kdybychom se tenkrát bránili.

Z dobové literatury vybral a sestavil Dvořák A.

30. květen Sv. Zdislava.

Narodila se kolem roku 1215 v Křižanově na severozápadní Moravě. Již jako malá se zajímala o životy světců a podle legendy uprchla do lesů, kde chtěla žít jako poustevnice. Služebníci však děcko našli a přivedli zpět. Když dospěla, provdala se za Havla z rodu Markvarticů, majitele rozsáhlých držav v severních a severovýchodních Čechách. Žila s ním na hradě Lemberku a měla čtyři děti. Manžel byl válečník, nekladal však překážky Zdislavě zbožnosti. S jeho svolením vstoupila do třetího řádu řehole sv. Dominika. Zemřela 1. ledna 1252.

Někdy se uvádí s příjmením Berková, příbuzenské vztahy k tomuto rodu jsou však velmi vzdálené. Berkové z Dubé později vlastnili panství, kde žila, proto se k ní hlásili jako ke své pramáti.

Úcta ke Zdislavě má kořeny v severních Čechách. Roku 1907 byla blahoslavena a roku 1995 byla v Olomouci svatořečena. Je patronkou rodinného života, někteří duchovní ji považují za ochránkyni severních Čech.

Dvořák A.

Hospůdka u "Tetaurů".

Konečně přišly ty dlouho očekávané oslavy osmnáctých narozenin, konečně se dostavil ten námi toužebně očekávaný věk, kdy nám již nebude nic zakazováno, kdy se nám otevrou brány života dokořán, vstupy do kin s filmy nepřístupnými do osmnácti let, dveře restaurací, vináren, hospůdek a jiných zábavných podniků. Věk, kdy si budeme moci "udělat" řidičák na motorku, nebo i na auto. Tu horší stránku věci, povinnost postarat se sami o sebe, trestní zodpovědnost, ale hlavně to, že nejkrásnější část života, naše krásné bezstarostné venkovské dětství, je za námi, to jsme si zatím nikdo z nás neuvědomoval.

Většina z těch, kteří jsme spolu drželi, jsme již měli tenhle důležitý věkový přelom za sebou a někteří na něj ještě toužebně čekali. To ale již nemohlo zabránit, abychom si občas neudělali podvečerní výlet po našem okolí a při této "poznávací" cestě si nedali pivo, nebo neposeděli v nějaké útulné venkovské hospůdce, nebo v její zahrádce. A tak, když se donesla k našim uším zpráva o trempske, vodácké a osadní hospůdce u "Tetaurů" v Dolních Mokropsech, kde je prý to nejkrásnější posezení pod hvězdami a nejlepší zábava v celém našem kraji, nemohli jsme jinak, nežli tuhle hospůdku navštívit.

Hospůdka ležela v malebném místě, které kdysi tvořilo historii našeho národa. Pouze pár kroků od šumící řeky Berounky (Mže) na kamenné plošince obklopené stromy, za nimiž se k nebi tyčí vysoká kazínská skála. Na této skále, jak vypráví starodávná pověst, se v začátcích dávné české minulosti tyčil slavný hrádek "Kazín".

Cesta do téhle hospůdky, ale nebyla jednoduchá. Přímo kolem řeky se jít nedalo, protože v cestě bránila ta skála, spadající kolmo do vody řeky Berounky. Zbývala tak cesta vlakem do Dolních Mokropes a odtud kousek pěšky přes lávku a byli jste u hospůdky. Přes mokropeský železniční most tenkrát jít ještě nešlo, protože most byl ze strážního domku hlídán členem OSŽ (ostraha železnic) a přechod pro pěší nebyl na mostě vybudován. Byla zde, ale ještě jedna možnost. Místní JZD stavělo vždy na jaře kousek pod mokropeským mostem vedle brodu, lávku pro pěší. Některý rok, se ale výstavba lávky vlekla neuvěřitelně dlouho. A tak jednoho sobotního odpoledne jsme se konečně vydali na tuto cestu. Ten den, mě čekal ale ještě jeden zážitek.

Byl jsem na odpoledne pozván k návštěvě vysílače "Cukrák" a tak jsem se sám po obědě vydal po červené turistické značce do Jíloviště. Se svými kamarády jsem se měl v podvečer sejít v již popsané hospůdce s tím, že se sejdeme s kopce "Cukrák" rovnou k řece Berounce. K vysílači jsem přišel přesně na dohodnutý čas, můj přítel mě již očekával ve vrátnici. Dostat se v té době do prostoru vysílače nebylo zase tak jednoduché, ale mě se to povedlo. Kvůli délce článku zde nebudu vysvětlovat jak. Otevírají se přede mnou červené železné dveře stožáru vysílače a nastupujeme do výtahu. Ruka mého průvodce mačká spouštěcí tlačítko. Jsem vyděšen, výtah se začíná s poměrně velkým rozkmitem houpat nahoru a dolů a nejede. Můj průvodce mě vysvětluje, že houpání způsobuje pružnost a napínání asi 300 metrů dlouhého lana, na kterém výtah visí. Strojovna výtahu byla totiž z důvodu váhy umístěna v přízemí stožáru. Houpání pomalu ustává a nahoru jedeme poměrně dlouhou dobu. Konečně výtah zastavuje. Za svitu slabé žárovky vystupujeme na plošinu uvnitř stožáru, ze které nás čeká asi desetimetrový výstup po žebříku. Malými dveřmi vycházím na nejvýše umístěný ochoz. Je ve výšce 150 metrů a nad námi se tyčí ještě čtyřicetimetrová anténní soustava, v níž mizí další žebřík. Chytám se jeho příček a zkouším pár metrů vylézt. Můj průvodce na mě zděšeně kouká a já se vracím zpátky na ochoz. Uvědomuji si totiž, tu strašnou hloubku pod mnou. Perspektiva máte můj zrak a tak se mi zdá, při pohledu dolů, že se stožár tímto směrem zužuje a končí dole na zemi, vlastně jenom malým bodem. V nohách cítím slabé houpání do stran. Dodnes lituji, že jsem tenkrát neměl fotoaparát. Hledím směrem ke své rodné vísce Černolicím. Po levé straně pod sebou takřka nadosah, mám vranskou přehradu s řekou Vltavou a vpravo zase řeku Berounku. Pod mnou ve slunečním svitu září v zelené krajině všechny ty vesničky a městečka našeho okolí. Za mými zády se ve slunci majestátně tyčí Praha, se svými Hradčany, Petřínem a Vyšehradem. Jsme zde dlouho. Nemohu se totiž na tu nádheru vynadívát. Pojmenovávám vesničky a městečka pod námi. Jen hospůdka u "Tetaurů" odtud vidět není. To proto, že je ukrytá pod kazínskou skálou. Pohledem zjišťuji, že cesta lesem k ní nebude zrovna krátká a jednoduchá, jak jsem si původně představoval.

Jsme zase dole a následuje prohlídka vysílacího centra. Tehdy bylo na "Cukráku" umístěno i několik rádiových vysílačů. Nejvíce mě zaujala paní, která celou "šichtu" poslouchá najednou vysílání třech rádiových stanic a porovnává kvalitu dodaného a odvysílaného signálu. Obdivuji ji, protože já bych se z tohoto poslechu do hodiny zbláznil. S vysíláním televizního signálu to bylo stejné, rovněž se porovnávala kvalita signálu dodaného ze studia a odvysílaného do éteru.

Čas letí a já mám před sebou ještě dlouhou a neznámou cestu. Proto se rychle loučím a během pár chvil již moje nohy měkce šlapou po mechchem a travou "vystlané" lesní pěšině. Směr držím jenom tak, podle oka a později podle klesání kopce a vybírám si cesty a stezičky, u kterých se mi zdá, že vedou tím správným směrem. Hluboký les, kterým kráčí, na mne dýchá svůj chlad, ale i nádhernou "houbovou" vůní, ale na jejich hledání nemám čas. Naopak mýtiny a odhalená skaliska, laskají mou tvář teplým vánkem provoněným vůní smoly. Cesta začíná prudce klesat. Mezi stromy vidím za obzor zapadající rudý kotouč slunce. Ještě naposledy mě pohladí po tváři svými již slabými paprsky a rychle mizí pod obzorem, který se na chvíli rozzáří zlatavo rudou září, na počest a oslavu krásného dne, který právě končí. Cítím vůni řeky. Po pár minutách chůze jsem na cestičce vedoucí po jejím břehu. Podle krajiny, která se rozprostírá za

řekou, odhaduji, že je třeba odbočit proti jejímu proudu. Moje tenisky prudce pleskají o stezku, kterou tvoří vyschlé říční bahno. Řeka Berounka mě vítá tichým šuměním svých vod, omamnou vůní puškvorce, ale i komářími štípanci. Začíná se pomalu stmívat. Náhle se proti mně otevře skalnaté prostranství a na něm dřevěný srub obklopený stoly. Od jednoho z nich na mě volají a mávají moji kamarádi a kamarádky. Do teplého letního podvečera se za doprovodu kytar nese melodie a hlasitý zpěv, "Povídej, jestli tě má hodně rád, víc než já. Jestli když večer jdeš spát, ti polibek dá ". Usedám a hlasitě si oddychuji, konečně jsem na místě. Kamarád přede mne staví pivo a já se s chutí napiji. "Povídej, nechal tě být, vždyť měl tě tak rád. Nebos ho nechala jít, když šel s jinou spát ", zpívá při kytarách společnost u vedlejších stolů. Jsem unešen z té nádhery a se zaujetím poslouchám a zpívám s nimi. Zpívají asi čtrnáct dní starý, nejnovější hit skladatele a zpěváka Petra Nováka, který okamžitě všichni mladí lidé té doby berou za svůj a i my

si tuhle písničku při našich procházkách rádi tiše prozpěvujeme a to zejména děvčata.

Tahle písnička mě provází po celý život, a když ji slyším hrát dnes, vyvolává v mojí mysli nostalgii a krásné vzpomínky. Sedíme, dobře se bavíme a zpíváme jednu písničku za druhou spolu s celým osazenstvem hospůdky. Nad námi září jasné hvězdy a celé prostranství, které osvětlují pouze okna hospůdky a pár petrolejových lamp je "obklíčené" neproniknutelnou černou tmou. Neodvratně se blíží nám všem dobře známá a nenáviděná hodina, která rozděluje noc na dvě poloviny a odděluje končící den ode dne nastávajícího. Je nejvyšší čas na cestu domů. Nežli se ve tmě rozkookáme, zakopáváme o lodě, pádla, spící vodáky. Dovídáme se, že druhá lávka mezi obcemi Mokropsy a Všenory, je prý ve výstavbě a nechá se po ní přejít. Míříme proto tímto směrem. Jsme pod železničním mostem u řeky na konci Mokropes.

KOSMETIKA **MASÁŽE**

 PEDIKÚRA **MANIKÚRA**

WWW.RELAXACNISALONLENKA.CZ

kosmetické ošetření léčebnou francouzskou kosmetikou zn. Gernetic a Esthederm péče o obličej i bez mechanického čištění léčba akné, depilace výrobky pro domácí péči o pleť celotělové zábaly na zpevnění, zeštíhlení modelace a zpevnění poprsí masáž horkými lávovými kameny relaxační masáže

 Lenka Brožová
zdravotní sestra
K Varadovu 251, Řitka
tel. +420 604 877 650
brozova@relaxacnisalonlenka.cz

V těchto místech býval od nepaměti brod a vedla přes něj i "zlatá" nebo "solná" stezka, která v dávných dobách protínala i naši obec Řitku. Paprsky poslední pouliční lampy jen stěží dosahují až k hladině řeky, kde začíná rozestavěná lávka. Jsme však rozčarováni. Bude to "adrenalin", lávka totiž začíná jen jedinou třicet centimetrů širokou fošnou. Vstupuji na fošnu jako druhý po svém kamarádovi a za mnou jdou další. Připadám si jako provazochodec. Fošnu pod sebou v posledních záblescích světla z pouliční lampy spíše tuším než-li vidím, pod ní se žene černou tmou smolně zbarvená voda Berounky s odlesky malých vírů, které po pár metrech mizí v černém závoji noci. Máme ale štěstí, asi po čtyřech metrech chůze se lávka rozšiřuje o další fošnu a potom o delší a

další. Jsem na druhé straně. Přešel jsem v pohodě a za mnou se ze sametově černé noci, asi zprostředka lávky ozývá procítěně tichý dívčí hlas. "Povídej, jestli se ti po mě stýská, když večer jdeš spát. Jestli, když večer se blízká nepřestala ses bát".

Tak skončil náš první výlet do hospůdky u "Tetaurů. Navštívili jsme ji potom ještě několikrát a zažili i jinou cestu přes řeku, když zmiňovaná lávka nebyla ještě postavená.

Začátkem tohoto vyprávění jsem napsal, že přes železniční most, tenkrát přejít ještě nešlo. Úplně jiné to ale bylo v noci, při našem návratu domů. Poslední kamenný pilíř mostu na všenorské straně, totiž stál již na suché zemi a strážní domek byl vzdálený asi padesát metrů od tohoto místa. Když jsme se tentokrát vraceli domů, byla překrásná květnová noc a protože zmiňovaná lávka přes řeku Berounku se ještě nezačala stavět, byli jsme rozhodnutí jít na mokropeské nádraží a popojet tu jednu stanicí do Všenor vlakem. Velkou radost jsme z toho samozřejmě neměli, protože jak známo, noční vlaky nejezdí příliš často a ten kdo jako "flamendr" někdy jel nočním vlakem, určitě chápe, o čem mluvím. Když jsme již chtěli odbočit na cestu k nádraží, došel nás jeden můj známý ještě z dob, kdy jsem chodil do všenorské školy. Na jeho prsou se pohupovala kytara. "Pojďte se mnou, přejdeme po železničním mostě, já to znám, převedu Vás ". Slyšel jsem již dříve několik lidí vyprávět o tomhle nebezpečném dobrodružství, plném "adrenalinu", které končilo slezením z mostu po posledním kamenném pilíři, který stál již na suchu. Jedině tak se dalo vyhnout hlídačově domku se psem na všenorské straně.

Dodnes nevím, proč jsme tenkrát tuhle nabídku přijali. Úzká pěšinka vedoucí po skále nad řekou nás zavedla k ocelové konstrukci mostu. Následovali jsme svého průvodce a konstrukcí jsme prolezli. Jsme na mostě, stojíme na prkenném asi půl metru širokém chodníčku pro pochůzkáře, při straně mostu. Chvíli posloucháme, zda nejede vlak, ale hučení Berounky, která zde překonává jez nad mostem, překrývá všechny další zvuky přicházející zdáli. Jdeme za sebou po dřevěném chodníčku ke Všenorům. Jsme asi v polovině mostu. Kolejnice před námi se lesknou ve světle lampy svítící od strážního domku, ke kterému se pomalu nebezpečně blížíme. Náhle se kolejnice rozzáří. Ze zatáčky vedoucí na most se před námi vyhupuje silné světlo a oslepuje naše oči. Je to světlo lokomotivy a zároveň se ozývá i hukot přijíždějícího vlaku. Vlak přijíždí po naší straně, je podivuhodné jak se sedm za sebou jdoucích postav, přímo vtiskne do ocelové konstrukce mostu. Je to opravdu jen mžik a osvětlená okénka rychlíku zablikají do našich bledých tváří, a je to zase jenom mžik, kdy půlnoční expres mizí v dáli. Zůstává po něm pouze vír prachu, který znovu oslepuje naše oči a rozezvučí struny na kytarě našeho průvodce, který je ukryt v konstrukci mostu vedle mne. Pomalu, zmateni a rozechvělí vystupujeme ze svých úkrytů na dřevěný chodníček. Jsme všichni a v pořádku a tak pokračujeme dál v chůzi. Nyní máme alespoň chvíli záruku, že žádný vlak již proti nám nepojede. Nad řekou vane studený větřík prostoupený vlhkostí, který rozechvívá naše těla zimou, ale nejen zimou a to není vůbec dobré předtím, co nás ještě čeká. Můj známý náhle zastavuje, přemísťuje kytaru na záda a tajuplně mizí v konstrukci mostu, tichým hlesem volá, abychom ho následovali. Za chvíli již stojíme všichni na hraně mostního pilíře a posloucháme instrukce, jak po něm slézt dolů. Pilíř je postaven z velikých kamenných kvádrů a výšku odhaduji asi na čtyři metry. Lezu první. Můj přítel zůstává nahoře a poskytuje rady a pomoc a popřípadě nás přidržuje za ruce. Je třeba se rukama přidržet horní části pilíře a tělo pomalu spouštět dolů a při tom

nohama hledat spáru mezi kvádry. Spára byla veliká a vešla se do ní pohodlně špička boty. Jak jsem spáru našel, je vyhráno. Lezu pomalu dolů. Když se moje nohy dotknou země, spadává mi ze srdce ještě větší kvádr nežli ty, po kterých jsem před chvílí lezl. Dole poskytují záchranu a rady všem ostatním, kteří mě v této cestě následují. Slézáme všichni bez úhony a to jsou mezi námi i tři dívky. Každý z nás si po překonání této překážky s úlevou oddychuje. Přestává nám být zima a vydáváme se na cestu k domovu.

Touláme se kouzelnou májovou nocí. Vyprávíme různé strašidelné příběhy, zpíváme, občas se někdo zdrží a tak na něho čekáme, anebo někoho doháníme a hledáme. Jdeme všemi možnými zkratkami, které známe ještě z doby, když jsme chodili do všensorské školy. Neuvědomujeme si, jak dlouho jdeme, ale najednou jsme pod černolickými skalami. Jsme doma. Noc začíná pomalu blednout a je z ní již cítit ranní chlad a vlhkost. Naše boty jsou promáčené studenou rosou. Hvězdy ztrácejí svůj noční jas a nad východním obzorem, se objevuje slabá světlá čára svítání. Překračujeme několik horolezců ležících ve vlhké trávě jako "mumie", zabalení ve "spacácích" téže značky. Nad rudě žhnoucími uhlíky dohořívajícího táborového ohně, se před námi choulí dvě postavy. Smutnou pozdní nocí, se do okolí nese tichý sametový dívčí hlas, doprovázený brnkáním kytary. "Povídej, ne já se nevrátím, jdi domů spát. Svou lásku ti vyplatím, víc nemůžu dát, jak jsem dal dřív, to už je dávno tak povídej, hej povídej".

Dvořák A.

Společenská kronika

V červnu 2009 oslaví významné životní jubileum

pan Zdeněk Zavadil

pan Václav Kocourek

paní Stanislava Vaňásková

a pan Rudolf Kučera

Jubilantům přejeme mnoho štěstí, lásky a životní pohody.

